

Te Pipiwharauroa, he Kupu Whakamarama.

Nama 22.

GISBORNE.

Tihema 1899.

WHAKAMARAMATANGA.

Kua aua atu te hotoke. He raumati tenei, ka nui atu nga kakano. Kua taha nga po o te waru-tu-mahoehoe, ka tuku mai tenei te ngahuru i ona hua. Tena ra kia puta penei mai etahi hua o te ngahuru.

He nui nga reta a nga hoa kua tae mai, engari e pouri ana matou ki te ririki rawa o nga pakau o te manu nei hei hari atu. Ko etahi o nga reta e kore e taea te korero, i te ahua ukupara rawa o nga tuhituhu. E nga hoa ki te tuku korero mai koutou hei haringa ma ta tatou manu, kia marama te tuhituhu, hei te taha kotahi anake o te pepa. Engari mehemea he reta mai ki te Etita e pai ana nga taha e rua o te pepa.

Kua whakaaetia e matou e nga kai-whakahere o "Te Pipiwharauroa" te tono a nga kai-tautoko, kia whakaritea he utu tuturu mo ta tatou pepa. Heoi e te iwi kia mohio mai koutou, ko te utu ka whakaritea inaianei e rima hereni (5/-) mo te tau. He utu iti noa iho tenei, ka taea e te rawa-kore, ko ta matou hoki tena i tino hiahia ai. Otira e kore matou e pehi i nga whakaaro mai a nga rangatira.

Ka kitea ki te wharangi whakamutunga o Te Pipiwharauroa te rarangi ingoa o nga tangata kua tuku oranga mai mona i ia marama i ia marama.

Kei te toe tonu etahi o nga kape o te Nama i o te 'Tui.' Kei hea anake ra te nuinga o te tamariki i hoki mai nei i Te Aute? Ina nga korero o to tatou kainga i era nga ra. He ono kapa (-/6) tonu te utu. Ki te hiahia etahi ki te 'Tui' me tuhi mai ki te Etita o 'Te Pipiwharauroa.'

E kore e tau ki te Etita te he mo nga whakaaro o nga tangata e tukua mai ana kia panuitia ki 'Te Pipiwharauroa,' engari ano ia kia tupato nga kai-tuku korero mai kia kaua

rawa e tukua mai nga korero kino, no te mea e kore aua tu korero e panuitia. Hei nga korero e whai painga ana ki te nuinga o te tangata te tuku mai.

Na Te Etita.

WHAWTIAI KI TARANAWARA.

(*He maha nga rongo korero o te whawhai kua tae mai, engari e kore e whakaponohipa katoatia e matou. Hei ano nga mea e whakaponohipa e matou, a e tuhia hoki ki "Te Pipiwharauroa" ko nga mea tino tika, ara ki nga mea e puta mai ana i te "Tari Whawhai" i Ingārangī.*)

PEREMONA (BELMONT).

1 te Ratapu te 26 o Noema, i te ata tu i te mea e pouri ana ano, ka kokiritia e te Ingārihi i raro i a Tianara Metuene (Methuen) tetahi pa o te Poa i Peremonā (Belmont) e 40 maero te tawhiti mai i Kimari. Ko te ope whakaora tenei i Kimari. E 4 haora e whawhai ana ka horo te pa o te Poa. He tokonaha o te Poa i mate e 40 i riro herchere mai. I te ata ake ka riro hoki na te Poa i kokiri. I tenei tutakitanga e 81 o te Poa i mate rawa, e 3 Ingārihi. E ki ana a Tianara Metuene, kia hawhe-haora noa iho te tureitanga o te kokiri a te Ingārihi kua ti:o mate ratou i te Poa, i te mea ka noho rite katoa mai nga pu a te Poa, tena ko tenei i ahua oho mauri tonu te Poa.

TE AWA O MOTA (MODDER RIVER).

I muri tata iho o tenei pakanga i runga ake nei ka tutataki ano te Poa raua ko te Ingārihi ki nga pareparenga o te awa o Mota. (Ko tenei awa te rohe mai o te whenua o te Ingārihi i te pito ki te raki). Tino nui atu te kaha